

VERHALEN UIT DE KERKGESCHIEDENIS

9. Augustinus, de vrede gevonden

Rondom de stad Hippo in Noord-Afrika barst het strijdgewoel los. Het is het jaar 430. De Vandalen willen Hippo veroveren. Ze zijn uit Spanje gekomen en hebben al vechtend hun weg door Europa gebaad. De Vandalen ontzien niets en niemand. Overal waar ze komen laten ze een spoor van verwoesting na. Het is de tijd van de volksverhuizing. Nu is Hippo aan de beurt. De Vandalen maken zich klaar om de stad te bestormen. Pijlen schieten door de lucht. Gekreun van gewonden... In een rustig vertrek in de stand ligt de oude bisschop van Hippo op sterven. Augustinus, de man die zoveel gezondigd heeft, maar Gods liefde zo rijk heeft ervaren.

Als bisschop heeft hij meer dan dertig jaar de kerk van Hippo gediend. En niet alleen de kerk van Hippo. Door de vele boeken die Augustinus daar schreef heeft hij de hele kerk sindsdien gediend. In zijn levensgeschiedenis had Augustinus geschreven: "Ons hart is onrustig in ons, totdat het rust vindt in U." Al eerder in zijn leven had hij die rust gevonden. Nu hij ging sterven, werd het waar. Op de dag van het Paasfeest in 387 was Augustinus gedoopt. Samen met zijn zoon en een vriend. Hij was toen 33 jaar. Vele mensen voelen een huiver van vreugde in hun hart toen de drie mannen hun doop ontvingen. Bij die velen hoorde bisschop Ambrosius van Milaan, die de doop bediende en die tijdens zijn preken zo gehoopt had dat de geleerde Augustinus tot bekering zou komen. Bij die velen hoorde ook moeder Monica. Ze had haar zoon gevolgd, ook toen hij een zondig leven leidde, ze was hem nagereisd en vooral ze had voor hem gebeden, dag in dag uit, als een liefhebbende moeder voor een verloren zoon.

Kort voor zijn doop had Augustinus de rust voor zijn hart gevonden. Hij had eerst niet geweten waar hij zijn vrede moest vinden. Hij was een geleerd man, hij wist veel, maar hij had in al zijn wijsheid geen verlossing kunnen vinden. Zo had hij door Milaan gelopen, zoekend. Zo had hij gebeden, daar in een tuin in de grote stad. Toen zijn angst het hevigst was, had hij die kinderstem horen zingen aan de andere kant van de muur: "neem en lees". Toen had hij de Bijbel genomen en hij had gelezen. Het woord van Paulus in de brief aan de Romeinen, 13: 13-14, werd het antwoord op de vragen van zijn leven. In de verlossing door Jezus Christus had Augustinus de vrede voor zijn hart gevonden.

En daarvoor? Aurelius Augustinus was net als zijn vader eerst een zondig man geweest. Hij wilde graag door mensen geëerd worden. Het kon hem niets schelen of hij moest liegen of bedriegen, als de mensen maar dachten dat hij een grote vent was.

Van jongs af aan deed hij wat hij zelf wilde, spotte met de dingen die zijn moeder hem vertelde, pleegde diefstal. Hij trouwde niet, maar leefde wel met een vrouw samen. De zoon die hij kreeg: noemde hij onverschillig Adeodatus (dat betekent: door God gegeven). Maar diep in het geweten van de zondag Augustinus bleef de stem van moeder Monica klinken. Hij probeerde die zachte stem tot zwijgen te brengen. Maar het lukte niet. "Zo gaat het niet goed, mijn zoon." Steeds minder had het leven in de zonde hem plezier gegeven. Steeds meer knaagde het in zijn hart. Zo was hij bij Ambrosius in de kerk gekomen, niet om te luisteren naar wat die zei, maar om te horen hoe mooi hij het zei....

Toen Augustinus stierf liet hij de wereld een grote erfenis na. In de tijd van zijn bisschopsambt te Hippo heeft hij veel boeken geschreven. Over zijn eigen leven en zijn bekering. Maar ook tegen de ketter Pelagius. Die had gezegd, dat de mensen vanaf hun geboorte niet zondig waren, maar dat ze kwaad deden door het slechte voorbeeld van anderen. Augustinus wist wel beter; hij wist dat mensen door hun eigen wil heus niet zo maar het goede deden. Augustinus schreef ook een boek over de geschiedenis. Terwijl het Romeinse rijk rommelend in elkaar stortte, liet hij in dat boek zien hoe het rijk van God zou overwinnen.